

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Kiliani Franciae Orientalis, Qvæ Et Franconia Dicitvr;
Apostoli, Gesta, Varijs cum notationibus historicis,
dogmaticis**

Serarius, Nikolaus

Wirceburgi, 1598

VD16 S 5993

XVII. An S. Kilianus Fratris mortui vxorem in babtizando Duce tolerare potuerit? vbi contra Caluinum & Bezam dissertiuncula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64132)

*l. licet.
c. eod. t.*

*l. 1. Metrop.
16.*

*t. 40.
t. 8.
l. 5. t. 2.*

bus in Theodosij Codice, Constantinus; *Licetum veteres crediderunt, nuptijs fratris solutis, ducere fratris uxorem:* apud Germanos verò in primis, aded, vt non multò post S. Kiliani tempora, adhuc vigeret. Cum enim quemadmodum ab hac nostra Wirceburgensi Ecclesia Paderbornensis Episcopus accepisset, manifestum faceret Crantzius, subiungit. *Erat tunc in ea Meinulphus Clericus, quem pro nobilitate generis, ipse Carolus M. de sacro fonte leuauit. Matrem habuit Wichtrud, speciolam moribus & vultu fœminam, quam quia marito defuncto, frater eius (mariti) contra legem Christianam, uxorem improbè petebat, Rex illam in singularem suscepit protectionem, & vim stupri cohibuit. S. verò Bonifacius ad Zachariam Pontificem de Clemente Scoto hæretico: Iudaismum, ait, introducens, iustum iudicat esse Christiano, vt si voluerit, viduam fratris defuncti accipiat uxorem. Confirmant eandem consuetudinem, quæ contra ipsam latæ sunt, leges Alemannorum, Baioariorum, Francorum. Et vero Moguntinum lectionarium; Gotzbertus dux in matrimonio, inquit, habuit uxorem fratris sui, sicut antiquitus consuetudo erat. Erat ergo mortui fratris vxor Geilana hæc, & S. Kilianus cum S. Iohanne Baptista, quoad incestarum nuptiarum accusationem optimè confertur, licet aliter, & aliter incestæ illæ fuerint.*

XVII.

AN S. KILIANVS FRATRIS MORTVI
UXOREM IN BAPTIZANDO DVCE
TOLERARE POTVERIT?

Vbi contra Calvinum & Bezam dissertiuncula.

SI cum mortui fratris vidua connubium, plana, claraq; naturæ lex vetaret, tolerare sanctus nec potuisset, nec debuisset. Fuissent enim lege ista Gentes omnes deuinctæ; neq; in ea quidquam relaxandi, aut dispensandi potestatem homo habuisset. Sin vero sola lex, quæ ab aliquo lata, positaq; fuisset; causæ esse plures potuerunt,

cur

cur illud sanctus dissimulare, permittere, ac tolerare posset, ut si ea lex nunquam gentibus istis promulgata, & exposita fuisset: Si eius obseruatione maius, magisque necessarium bonum impediretur. Et constat quidem, fuisse istiusmodi matrimonia legibus pluribus prohibita, tam (a) sacris quàm (b) ciuilibus. Sed ad eas an naturæ quæpiã lex accesserit, vel ante eas potius fuerit, dispiciendum. Afferit sanè in Leuiticum Caluinus, & ferè Beza (c) libro de Repudijs, & diuortijs. Sed hoc si esset, contrariam Deus legem nunquã tulisset. Tulit verò in (b) Deuteronomio, dum ait. *Quando habitauerint fratres simul, & vnus ex ijs absq; liberis mortuus fuerit, vxor defuncti non nubit alteri; sed accipiet eam frater eius & suscitabit semen fratris sui.* Sunt verba hæc minimè profectò, vel obscura, vel ambigua. & historia quam de Alexandri mortui vxore, quæ liberos ex illo cū edidisset; eius tamen fratri Archelao nupserrat; refert l. 17. c. vlt. Iosephus; illustrari possunt. duo tamen quæ responderi queant occurrunt; quorum alterum à Caluino iam responsum est. Ait enim fratris, hac in lege, nomine, non fratres germanos, sed ex Hebræorum more, consanguineos duntaxat, intelligi, & quidem eos quorum nuptiæ non sunt interdictæ. Verum tanti magistri, vel expositionem, vel deprauationem euerit. (quemadmodum etiã agnoscit indicato libro Beza) ista quatuor. Primum, omnes Hebrææ linguæ periti affirmant, & exemplis quoq; manifestis confirmant, verbum, *iabam*, proprie de læuiro, vel glorie, sorore, vel fratria dici. quod apud S. Matthæum verbo *ἐπιγαμβρῆναι* expressum est. Licet ergo, ut ait in Pagninum Mercerus; lex ista ad alios etiam consanguineos consuetudine quadam prolata, & ampliata sit; non rectè tamen ij excluduntur, de quibus propriè legis verba loquuntur; læuiri. Secundum; ex diametro contra perspicuam naturæ legem peccasset Patriarcha Iudas, dum vxorem eandem, vno fratrum mortuo, alteri dat. Est, tertio, prorsus absurdum, illam Christo positam quæstionem de 7. fratribus, qui vxorem vnã, alij post alios, habuerunt, ita interpretari, ut ij tantummodo cognati fuerint, & quidem ijs gradibus, intra quos legibus liceret, vnã, eandemq; mulierẽ ducere. Quarto, verba illa Noëmi suas ad nurus, nonne

(a) *Leuit. 18. can. Ap. 19. Conc. Neocæs. c. 2. c. de propinquis.*

c. Progeniem alijsq; seq. 35. q. 2. c. vlt. ex. de diuor.

Basil. ad Diod.

(b) *L. fr̄is & l. pen. & vlt. c. de inc. nup.*

Theod. l. 3. c. 1. 12.

Caius l. inst. t. 4.

Leges Alem. Bai. Fran.

suprà.

(c) *à f. 50. ad 59.*

(d) *c. 25. c. 22.*

Gen. 38.

Ruth. 1.

Matt. 19.

v. 7. 8. 9. 10.

germanos fratres clarissimè indicant? *Reuertimini filia mi. Cur venitis mecum? Num ultra habebis filios in utero meo, ut viros ex me sperare possitis?* Fatetur sanè Beza: & hanc Deuteronomij legem, illius quæ in Leuitico lata est, exceptionem esse vult. Ego, etsi esse interpretationem dicere mallet, de eo tamen haud pugno; & alterum, quod alicui forte in mentem respondere veniat, ostendo. Videri enim possit non lex, sed, quemadmodum de Repudij libello certum; permissio tantum aliqua propter Iudæorum duritiam. At hominum duritia contrarium potius malebat, cum sæpenumerò leuir aliam potius quam quæ fratris fuisset; vxorem mallet, sibiq; ipsi semen potius quàm fratri suscitare percuperet. Ijs deinde quæ non iubentur, sed conceduntur tantum, nulla imponi pœna consuevit, quæ hoc tamen loco imponitur. Concludo igitur, S. Kilianam in Gentili, nondumq; baptizato duce, matrimonium istud rectè tolerare, ac dissimulare potuisse.

XVIII.

AN IN BAPTIZATO IAM DV-
CE VXOREM EANDEM TOLERA-
RE POTVISSET?

Eandem ob causam, ad exiguum aliquod tempus, quemadmodum & fecit; tolerare potuit. Semper verò tacere, & Christianos Canones, optimamq; Reipub: legem, numquam patefacere nullo modo debuit. Nam cum fide Christiana debent, & ipsius decreta, viuendiq; instituta induci. magnum Christianis alijs offendiculum gigneretur, si quod alibi culparetur, & plecteretur; id ne verbo quidem in Franconia, vt vitiosum demonstraretur: Si dux tantus, tam pius, à tanto Magistro edoctus, & institutus eam vxorem, quam Christianorum scita improbarent, retineret. Decbat præterea ipsum, post aliquantum baptismi tempus, in Christiana viuendi ratione progressus quam maximos facere: non lacte semper & crustulis, sed solido etiam viriliq; cibo victitare. ideoq;